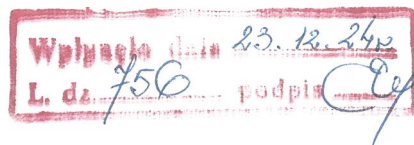

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

LKI.411.5.3.2024

Marlena Bernacka-Pluta
Dyrektor I Liceum Ogólnokształcącego
im. Komisji Edukacji Narodowej w Końskich
ul. Kpt. Jana Stoińskiego 4
26-200 Końskie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/24/002 – Doradztwo zawodowe w szkołach województwa świętokrzyskiego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	I Liceum Ogólnokształcące im. Komisji Edukacji Narodowej w Końskich (dalej: Liceum lub Szkoła), ul. Kpt. Jana Stoińskiego 4, 26-200 Końskie.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marlena Bernacka-Pluta, Dyrektor Szkoły (dalej: Dyrektor) od 1 września 2023 r. W okresie objętym kontrolą stanowisko kierownika jednostki od 1 września 2013 r. do 18 listopada 2022 r. zajmował również Wojciech Jasnos (dalej: były Dyrektor) oraz od 19 listopada 2022 r. do 31 sierpnia 2023 r. obowiązki Dyrektora Szkoły pełnił Piotr Ciszek (dalej: były p.o. Dyrektora).
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Tworzenie i wdrażanie systemu doradztwa zawodowego. 2. Realizacja doradztwa zawodowego w szkole i jego efekty.
Okres objęty kontrolą	Lata szkolne 2021/2022-2023/2024 (do czasu zakończenia czynności kontrolnych), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeżeli miały związek z ustaleniami dotyczącymi okresu objętego kontrolą, a także związane z przedmiotem kontroli dane statystyczne.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
Kontroler	Przemysław Domoradzki, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/98/2024 z 13 września 2024 r. (akta kontroli str. 1, 2, 6, 7, 9, 10)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W Liceum wdrożono planowe i systematyczne działania w ramach doradztwa zawodowego dopiero od roku szkolnego 2022/2023, pomimo że zgodnie z art. 26a ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe³ powinny być one podjęte od 1 września 2019 r.⁴ Wymóg określenia organizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego (WSDZ) w statucie Szkoły, wynikający z art. 98 ust. 1 pkt 16 tej ustawy, zrealizowano we wrześniu 2024 r. (w czasie kontroli NIK), tj. z pięcioletnim opóźnieniem.

W okresie objętym kontrolą opracowano programy realizacji doradztwa zawodowego (programy DZ) na lata szkolne 2022/2023 i 2023/2024. Przy czym program DZ na rok szkolny 2022/2023 nie został prawidłowo wdrożony, gdyż nie został przedstawiony do zaopiniowania Radzie Pedagogicznej Szkoły ani nie został zatwierdzony przez byłego Dyrektora, co było niezgodne z § 4 ust. 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego⁵. Programy DZ na lata szkolne 2022/2023 i 2023/2024 nie były opracowane prawidłowo i rzetelnie, gdyż nie zawierały niektórych wymaganych elementów, tj. nie uwzględniały udziału rodziców w działaniach związanych z doradztwem zawodowym (co było wymagane § 4 ust. 2 pkt 1 lit. c ww. rozporządzenia), realizacji doradztwa w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych kształcenia ogólnego, zajęć z wychowawcą oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej (wymaganych § 4 ust. 2 pkt 1 lit. a ww. rozporządzenia w zw. z art. 26a ust. 2 pkt 2, 4 i 5 Prawa oświatowego) lub terminów działań (wymaganych § 4 ust. 2 pkt 1 lit. d rozporządzenia). Na skutek tych nieprawidłowości proces doradztwa zawodowego nie był prowadzony w Szkole w pełni planowo i systematycznie oraz w sposób kompleksowy.

Ramowe plany nauczania opracowane w Liceum uwzględniały, wymagany przepisami, 10-godzinny wymiar zajęć z doradztwa zawodowego, które były realizowane w klasach maturalnych. W Szkole nie zatrudniono osoby na stanowisku doradcy zawodowego. W latach 2022/2023 i 2023/2024 nauczycielom, którzy mieli uprawnienia do realizacji tej funkcji powierzono w przydziale godzin tylko obowiązki dotyczące prowadzenia ww. zajęć, przy czym w roku szkolnym 2023/2024 zajęcia te prowadził nauczyciel pracujący w innej szkole. Natomiast zadania wymienione w § 5 ust. 1 pkt 3-6 rozporządzenia w sprawie doradztwa zawodowego, realizowali nauczyciele doradztwa zawodowego we współpracy z innymi nauczycielami i specjalistami. Zostały one im powierzone na podstawie art. 42 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela⁶, tj. jako inne zadania i czynności wynikające z zadań statutowych szkoły. W Szkole nie wydzielono odrębnej sali do prowadzenia zajęć z doradztwa zawodowego i nie zgromadzono specjalistycznych pomocy do realizacji tego kształcenia, przy czym uczniowie mogli korzystać w ramach tych zajęć z pracowni szkolnych, w tym komputerowej.

W trzech klasach maturalnych, których dokumentacja została wybrana do analizy zrealizowane zostały wszystkie treści programowe określone w załączniku nr 5 do rozporządzenia w sprawie doradztwa zawodowego, jednak wymóg dotyczący prowadzenia doradztwa zawodowego na zajęciach z obowiązkowych przedmiotów ogólnokształcących i lekcjach z wychowawcą nie był realizowany planowo. W ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom ze specjalnymi potrzebami

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dz. U. z 2024 r. poz. 737, ze zm.

⁴ Z tym dniem art. 26a został dodany do ustawy Prawo oświatowe.

⁵ Dz. U. poz. 325.

⁶ Dz. U. z 2024 r. poz. 986, ze zm.

udzielano rzetelnego wsparcia w obszarze planowania dalszej drogi edukacji i kształcenia. W Liceum realizowano szereg działań w celu rozwijania zainteresowań uczniów, stwarzano także sytuacje, w których mogli poznać swoje mocne i słabe strony. Szkoła nawiązywała współpracę z podmiotami zewnętrznymi, jednak nie podjęła współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Końskich oraz Powiatowym Urzędem Pracy w Końskich, mimo że taka współpraca została zaplanowana w programie DZ.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Tworzenie i wdrażanie systemu doradztwa zawodowego

1. W roku szkolnym 2021/2022 w Liceum funkcjonowało 15 oddziałów, w tym 11 (od klasy pierwszej do trzeciej) na podbudowie szkoły podstawowej oraz cztery klasy trzecie na podbudowie gimnazjum, a w latach szkolnych 2022/2023 i 2023/2024 po 16 (wszystkie na podbudowie szkoły podstawowej), do których uczęszczało odpowiednio 446, 471 i 467 uczniów⁸. W Szkole realizowano nauczanie profilowane, obejmujące kształcenie rozszerzone w ramach wybranych przez uczniów przedmiotów kierunkowych, a mianowicie:

- polski, historia i wiedza o społeczeństwie;
- polski, biologia i język angielski;
- matematyka, fizyka i informatyka;
- matematyka, geografia i język angielski;
- biologia i chemia;
- matematyka, informatyka i język angielski;
- matematyka, geografia i informatyka;
- matematyka, fizyka i język angielski.

(akta kontroli str. 12-14)

W okresie objętym kontrolą w Liceum wdrożono realizację doradztwa zawodowego dopiero od roku szkolnego 2022/2023, na podstawie WSDZ, który był sporządzony przez nauczyciela tego przedmiotu. W roku szkolnym 2021/2022 w Szkole nie realizowano wymogu określonego w art. 26a Prawa oświatowego, zgodnie z którym szkoły prowadzą zaplanowane i systematyczne działania w zakresie doradztwa zawodowego gdyż nie opracowano WSDZ i programu DZ na ten rok szkolny, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 21-28, 54, 223, 295, 223)

W treści statutu Szkoły, przyjętego uchwałami Rady Pedagogicznej⁹, obowiązującego w latach szkolnych objętych kontrolą nie uwzględniono organizacji WSDZ, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 15, 16, 53, 249-294, 351-355)

W WSDZ, który stanowił odrębny dokument obowiązujący od 1 września 2022 r. określono, że:

- celem głównym realizacji doradztwa zawodowego w Szkole, było *przygotowanie uczniów do świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów, a także informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji*;

⁷ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ Według stanu na 30 września każdego roku szkolnego.

⁹ Uchwała Nr 109/2012 z dnia 15 marca 2012 r. w sprawie aktualizacji Statutu Szkoły (ze zm.) i Uchwała Nr 14/2024 z dnia 14 września 2023 r. w sprawie nowelizacji Statutu Szkoły w Liceum Ogólnokształcącym im. Komisji Edukacji Narodowej.

- działania związane z doradztwem zawodowym kierowane są do trzech grup adresatów: uczniów, rodziców i nauczycieli;
- w realizację działań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej: dyrektor, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, nauczyciele bibliotekarze, specjaliści oraz inne osoby zatrudnione w szkole (przedstawiono także szczegółowy zakres działań w obszarze doradztwa zawodowego dla poszczególnych osób);
- za jego koordynację odpowiedzialny jest nauczyciel pełniący funkcję doradcy zawodowego, a za realizację działań w nim zawartych odpowiadają nauczyciele i wychowawcy;
- zakładana jest współpraca z instytucjami wspomagającymi proces doradczy oraz odgrywającymi rolę w kształtowaniu rynku pracy;
- działania kierowane do uczniów obejmują udostępnianie materiałów multimedialnych¹⁰ ułatwiających poruszanie się po rynku pracy i rynku edukacyjnym, planowanie własnych działalności i samopoznanie oraz wykorzystanie programów komputerowych oraz platform w Internecie.

(akta kontroli str. 21-28)

Opracowany w Szkole WSDZ uwzględnił:

- dostęp uczniów do grupowych i indywidualnych zajęć m.in. poprzez:
 - udzielanie porad uczniom i konsultacji indywidualnych;
 - prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami poznawania własnych zasobów, świata zawodów i rynku pracy, rynku edukacyjnego i uczenia się przez całe życie;
 - realizację elementów doradztwa zawodowego na zajęciach przedmiotowych z uwzględnieniem specyfiki danego przedmiotu;
- działania kierowane do rodziców obejmujące:
 - organizowanie spotkań informacyjno-doradczych z doradztwa zawodowego w Szkole;
 - organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy;
 - prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów;
 - informowanie o targach edukacyjnych i pracy oraz organizowanie warsztatów dla rodziców.

(akta kontroli str. 23, 24)

Dyrektor wyjaśniła: (...) W WSDZ uwzględniono: wskazania władz oświatowych poprzez zaplanowanie i wdrażanie działań związanych z podnoszeniem jakości wsparcia dla uczniów udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach rynku pracy m.in. organizacja spotkań z przedstawicielami rynku pracy, organizowanie wizyt uczniów na targach pracy i targach edukacyjnych; potrzeby, możliwości i doświadczenia szkoły poprzez uwzględnienie zainteresowań i umożliwienie np. udziału uczniów w spotkaniach z przedstawicielami instytucji rynku pracy, projektach, konkursach, zwiększenie współpracy z lokalnymi instytucjami np. US, PUP, ZUS itp.; potrzeby i możliwości rynku lokalnego poprzez uwzględnienie w działaniach szkolnych współpracy z lokalnymi uczelniami wyższymi np. UJK, PŚ; wzbogacanie oferty szkoły i jej promocję w zakresie doradztwa zawodowego m.in. poprzez zaplanowanie uczestnictwa uczniów w projektach, szkoleniach, wizytach na uczelniach wyższych, spotkaniach z przedstawicielami firm i instytucji oraz zaplanowano cały cykl kształcenia.

(akta kontroli str. 222, 223)

¹⁰ Gry edukacyjne, filmy oraz zasoby cyfrowe (e-zasoby).

WSDZ był dokumentem ogólnym, wskazującym główne kierunki działań w zakresie doradztwa zawodowego w Liceum, nie określono w nim terminów oraz oczekiwanych efektów tych działań, pomimo że we wstępie wskazano: (...) *System określa rolę i zadania osób odpowiedzialnych za jego organizację i realizację, terminy działań, metody i formy pracy (z uwzględnieniem udziału rodziców w tych działaniach), oczekiwane efekty.* (...) Nauczyciel doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2022/2023 wyjaśniła: *W I Liceum Ogólnokształcącym zostałam zatrudniona jako nauczyciel fizyki, dopiero po pierwszym roku mojej pracy przydzielono mi dodatkowo godziny do realizacji doradztwa zawodowego w klasach 4. Stworzone przeze mnie dokumenty były pierwszymi w mojej pracy jako nauczyciela doradztwa zawodowego, dlatego nie są one wzorcowe i brakuje w nich kilku elementów.*

(akta kontroli str. 21-28, 685, 689)

Dyrektor wyjaśniła, że (...) *Nie znam przyczyny niedokonania zmiany WSDZ celem dostosowania do wskazanych założeń.*

(akta kontroli str. 363, 367)

Szkoła posiadała dokumentację dotyczącą wojewódzkiego systemu doradztwa zawodowego. Dyrektor wyjaśniła, że: *Liceum posiada dokumentację dotyczącą wojewódzkiego systemu doradztwa zawodowego, tj. System Doradztwa Edukacyjno-Zawodowego w Województwie Świętokrzyskim oraz Świętokrzyskie Kalendarium na Rzecz Rozwoju Systemu Doradztwa, którą pozyskuje w wyniku własnych ustaleń oraz poprzez przekazane przez władze oświatowe informacje m.in. na stronie internetowej Kuratorium Oświaty Kielce, którą na bieżąco śledzimy.* (...)

(akta kontroli str. 170-189, 367)

2. W Liceum nie prowadzono dodatkowych działań mających na celu diagnozowanie potrzeb uczniów w zakresie doradztwa zawodowego. Jak wynika ze sprawozdań składanych przez nauczyciela tego przedmiotu, od roku 2022/2023 diagnoza taka była prowadzona tylko w trakcie prowadzonych zajęć.

(akta kontroli str. 190, 191)

Nauczyciel doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2023/2024 wyjaśniła: *Przy opracowywaniu programu doradztwa zawodowego uwzględniłam potrzeby rozwojowe uczniów, diagnozy oraz wnioski z ewaluacji obowiązującego w Szkole w roku szkolnym 2022/2023 programu realizacji doradztwa zawodowego.*

(akta kontroli str. 695)

W sprawozdaniu z realizacji programu DZ w Liceum w roku szkolnym 2023/2024 nauczyciel doradztwa zawodowego opisał *działania związane z realizacją doradztwa zawodowego, preorientacji i orientacji zawodowej* w Liceum i stwierdził, że systematycznie diagnozowano zapotrzebowanie uczniów na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego. Diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje oraz pomoc w planowaniu kariery zawodowej realizowano podczas: zajęć z wychowawcą, zajęć z pedagogiem i psychologiem szkolnym, zajęć przedmiotowych oraz zebrań z rodzicami.

(akta kontroli str. 230, 231)

NIK stwierdza, że przywołanie zajęć z preorientacji i orientacji zawodowej realizowanych w Szkole nie było właściwe, gdyż zgodnie z art. 26a ust. 1 pkt 1 i 2 Prawa oświatowego, zajęcia te realizowane są w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych oraz klasach I-VI szkół podstawowych.

Na poszczególne lata szkolne objęte kontrolą w Liceum opracowano programy wychowawczo-profilaktyczne (dalej: program w-p), które zawierały treści i określały działania wskazane w art. 26 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe. Programy w-p były corocznie (odpowiednio: 30 sierpnia 2021 r., 30 sierpnia 2022 r., 14 września 2023 r.) zatwierdzane przez Radę Pedagogiczną Szkoły.

(akta kontroli str. 370-457, 503, 506, 677, 679, 681, 682)

Corocznie pedagog szkolny sporządzał diagnozy¹¹ dotyczące występowania w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów w tym czynników chroniących i czynników ryzyka w zakresie: zachowań ryzykownych, zdrowia psychicznego, wsparcia wychowawczego i psychoprofilaktycznego. Diagnoza sporządzona w 2021 r. dodatkowo obejmowała wsparcie wychowawcze i psychoprofilaktyczne w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią.

(akta kontroli str. 393-398, 422-426, 453-457)

Diagnozy te prowadzone były planowo. Działania przeprowadzone w ramach diagnoz ukierunkowane były głównie na określenie czynników chroniących i ryzyka w odniesieniu do uczniów¹², problem trudności edukacyjnych¹³ oraz określenie oczekiwań rodziców wobec Szkoły¹⁴. W ramach diagnozy opracowanej w roku szkolnym 2023/2024 przeprowadzono w Liceum badanie ankietowe wśród nauczycieli dotyczące efektywności wspomagania uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb. Przeprowadzone badanie obejmowało określenie: diagnozowania możliwości edukacyjnych uczniów, działań podejmowanych w celu wyrównania szans edukacyjnych uczniów, sposobów wzmocnienia poczucia wartości uczniów, przeszkód w zdobywaniu dobrych ocen, sposobów polepszenia wyników w nauce. We wszystkich sporządzonych diagnozach formułowano wnioski i zalecenia do programu w-p, które były skierowane do uczniów¹⁵, nauczycieli¹⁶ i rodziców¹⁷.

(akta kontroli str. 393-398, 422-426, 453-457)

W wyniku przeprowadzonej analizy programów w-p obowiązujących w latach szkolnych objętych kontrolą nie stwierdzono znacznych różnic w ich treści. W sprawie wykorzystania wyników corocznych diagnoz przy opracowywaniu programów w-p pedagog wyjaśniła: *Wyniki przeprowadzanych diagnoz uwzględniane są w programie wychowawczo-profilaktycznym w różnych obszarach oddziaływań na poziomie profilaktyki uniwersalnej, gdyż diagnozy co roku były podobne i program nie wymagał znacznej modyfikacji. (...) W programie wychowawczo-profilaktycznym nie dokonywano zmian zagadnień z doradztwa zawodowego, gdyż nikt takich zmian nie zgłaszał do zamieszczenia w programie.*

(akta kontroli str. 358, 359, 370-457)

Przeprowadzone diagnozy nie odnosiły się i nie uwzględniały bezpośrednio potrzeb uczniów w zakresie doradztwa zawodowego, przy czym problematyka diagnozowania

¹¹ Aneksy do programów wychowawczo-profilaktycznych I Liceum Ogólnokształcącego im. Komisji Edukacji Narodowej w Końskich na lata szkolne 2021/2022-2023/2024.

¹² M.in.: poczucie bezpieczeństwa w Szkole; atmosfera w Szkole; relacje z nauczycielami, rodzicami i rówieśnikami; warunki materialne w domu ucznia; samoocena ucznia; akceptacji w klasie; kontakt z narkotykami, alkoholem, papierosami i używkami; doświadczenie przemocy psychicznej i fizycznej oraz dyskryminacji; reakcje uczniów na zagrożenia.

¹³ Stwierdzone trudności to: dostosowanie do zasad szkolnych; reagowanie na polecenia nauczyciela; nadużywanie urządzeń ekranowych; motywacja do nauki oraz spadek aktywności (Aneks do programu wychowawczo-profilaktycznego I Liceum Ogólnokształcącego im. KEN w Końskich z dnia 23 czerwca 2021 r.).

¹⁴ Ustalane oczekiwania rodziców: zajęcia integracyjne; zajęcia kształtujące umiejętności emocjonalno-społeczne, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze (Aneks do programu wychowawczo-profilaktycznego I Liceum Ogólnokształcącego im. KEN w Końskich z dnia 23 czerwca 2021 r.).

¹⁵ Udział uczniów w programach edukacyjnych i działaniach alternatywnych do zachowań ryzykownych, rozwijanie umiejętności asertywności i kompetencji społecznych; udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkołach i placówkach do tego przeznaczonych w zakresie profilaktyki uzależnień; zwiększenie działań opiekuńczych wobec rodzin w trudnej sytuacji materialnej; budowanie przyjaznego klimatu w klasie i szkole; rozpoznawanie potrzeb i potencjału indywidualnego uczniów; zwiększenie ilości zajęć integracyjnych w klasach, szczególnie na godzinach do dyspozycji wychowawców, zajęcia z psychologiem, budowanie relacji międzyludzkich.

¹⁶ Realizacja działań z zakresu profilaktyki uzależnień; monitorowanie rozpowszechniania i używania substancji psychoaktywnych przez uczniów; kształtowanie u uczniów przekonania, że większość młodych osób nie miała kontaktu z substancjami psychoaktywnymi; stworzenie oferty zajęć pozalekcyjnych zgodnie z potrzebami uczniów; szkolnie dla rady pedagogicznej w zakresie wsparcia wychowawczego.

¹⁷ Współpraca z rodzicami; włączanie rodziców w działania na rzecz tworzenia bezpiecznej i przyjaznej szkoły; organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla rodziców; pedagogizacja rodziców w zakresie profilaktyki uzależnień, zaburzeń psychicznych u nastolatków.

potencjału edukacyjnego uczniów, udzielanie wsparcia uczniom mającym trudności w nauce, rozwijanie umiejętności społecznych uczniów, angażowanie uczniów do działań sprzyjających poznaniu własnych zasobów, wpisywały się w ogólne cele WSDZ. W Szkole nie zapewniono jednak efektu synergii podejmowanych działań wychowawczych i doradztwa zawodowego.

(akta kontroli str. 393-398, 422-426, 453-457)

Pedagog wyjaśniła: *Diagnozy nie uwzględniały zapotrzebowania na działania doradztwa zawodowego ponieważ zakładałam, że takie działania wykonują doradcy zawodowi prowadzący przedmiot doradztwo zawodowe. Jako pedagog prowadzę rozmowy indywidualne z uczniami, w których są zawarte pytania dotyczące m.in. zainteresowań, pytania o przyszłość, o planowany zawód. Również na zajęciach rewalidacji indywidualnej z uczniem kl. IV z orzeczeniem o kształceniu specjalnym, rozmawiałam m.in. o zawodach, jak napisać podanie o pracę, jak napisać CV.*

(akta kontroli str. 356, 358)

3. W Szkole nie sporządzono programu DZ na rok szkolny 2021/2022, co opisano wcześniej. Programy na lata szkolne 2022/2023 i 2023/2024 sporządzone zostały przez nauczycieli doradztwa zawodowego.

(akta kontroli str. 29-36, 54)

Program DZ na rok szkolny 2022/2023 (opracowany przez nauczyciela doradztwa zawodowego prowadzącego zajęcia w tym rok szkolnym) został przyjęty do realizacji bez uzyskania, wymaganej przepisami opinii Rady Pedagogicznej Szkoły, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 54)

Były p.o. Dyrektora wyjaśnił, że program realizacji DZ w roku szkolnym 2022/2023 obowiązywał i był realizowany zgodnie z założeniami.

(akta kontroli str. 488, 490)

W programie DZ na rok szkolny 2022/2023 określono:

- działania związane z realizacją doradztwa zawodowego (diagnozowanie potrzeb, zajęcia grupowe z zakresu doradztwa pomoc w organizacji Dni Otwartych Szkoły, przeprowadzanie indywidualnych konsultacji, podnoszenie kwalifikacji doradcy zawodowego, współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Końskich (dalej: PUP w Końskich);
- wspomaganie nauczycieli innych przedmiotów;
- metody i formy działań;
- osoby odpowiedzialne (doradca zawodowy, pedagog szkolny, nauczyciele, dyrektor);
- jako terminy realizacji wskazano: *cały rok szkolny*;
- tematykę zajęć realizowanych w klasach czwartych (10 godzin).

Zakres tych zagadnień odpowiadał w większości treści § 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie doradztwa zawodowego, nie uwzględniono jednak udziału rodziców w tych działaniach (§ 4 ust. 2 pkt 1 lit. c) oraz realizacji doradztwa w ramach przedmiotów obowiązkowych zajęć edukacyjnych w ramach kształcenia ogólnego, zajęć z wychowawcą oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej (art. 26a ust. 2 pkt 2, 4 i 5 Prawa oświatowego), a określenie, że działania będą prowadzone cały rok nie można uznać za wskazanie terminów ich realizacji, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 29-30)

W sprawie uwzględnienia w programie DZ jedynie konsultacji i współpracy z PUP w Końskich nauczyciel doradztwa zawodowego wyjaśniła, że *Rok szkolny 2022/2023 był rokiem po pandemii Covid 19 i podczas opracowywania programu realizacji doradztwa zawodowego miałam na uwadze możliwe ograniczenia we współpracy z różnymi jednostkami. (...)*

(akta kontroli str. 689)

Były p.o. Dyrektora wyjaśnił, że *W roku szkolnym 2022/2023 treści z zakresu doradztwa zawodowego były realizowane w ramach przedmiotów ogólnokształcących i godzin z wychowawcą co zostało udokumentowane zapisami w dziennikach lekcyjnych. (...)*

(akta kontroli str. 491)

Sporządzony przez nauczyciela doradztwa zawodowego, pełniącego tę funkcję w roku szkolnym 2023/2024, program DZ na rok szkolny 2023/2024 został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną Szkoły¹⁸.

(akta kontroli str. 54-56)

Pomimo zasięgnięcia przez byłego p.o. Dyrektora opinii Rady Pedagogicznej Szkoły, program DZ na rok 2023/2024, nie został formalnie zatwierdzony. Były p.o. Dyrektora wyjaśnił: *W dniu 31 sierpnia 2023 r. podczas Konferencji Rady Pedagogicznej Szkoły został zaopiniowany program realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2023/2024. Program został zatwierdzony przeze mnie słownie po pozytywnym zaopiniowaniu. Nie tworzyłem odrębnego dokumentu zatwierdzającego program. (...)*

(akta kontroli str. 31-36, 490)

NIK zwraca uwagę, że nierzetelne prowadzenie dokumentacji wewnętrznej, w tym niedokumentowanie wydanych decyzji może skutkować niejasnościami w zakresie zadań przydzielonych pracownikom. Zgodnie ze standardem kontroli zarządczej nr 17 *Komunikacja wewnętrzna* (części D *Informacja i komunikacja*), określonym w załączniku do komunikatu nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych¹⁹, należy zapewnić efektywne mechanizmy przekazywania ważnych informacji w obrębie struktury organizacyjnej jednostki.

W programie DZ na rok szkolny 2023/2024, zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie doradztwa zawodowego, określono: tematykę działań uwzględniającą treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla liceów ogólnokształcących; oddziały, których dotyczą działania; metody i formy tych działań, z uwzględnieniem udziału rodziców; osoby odpowiedzialne; tematy zajęć prowadzonych przez doradcę zawodowego²⁰ oraz wskazano, że *w realizacji programu doradztwa zawodowego są włączeni przedstawiciele instytucji zajmujących się doradztwem zawodowym – zwłaszcza specjaliści z poradni psychologiczno-pedagogicznych, Powiatowego Urzędu Pracy, przedstawiciele pracodawców oraz innych instytucji edukacyjnych (uczelni wyższych, szkół policealnych).*

W programie tym określono, że cel ogólny i cele szczegółowe doradztwa zawodowego są spójne z celami kształcenia ogólnego w liceum ogólnokształcącym, uwzględniają najważniejsze umiejętności rozwojowe w ramach kształcenia ogólnego i zadania szkoły oraz cele edukacji poszczególnych przedmiotów, co umożliwia realizację programu podczas zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, na zajęciach z wychowawcą, lekcjach przedmiotowych, dodatkowych zajęciach edukacyjnych i innych zajęciach wspomagających uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu realizowanych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

(akta kontroli str. 31-36)

Sporządzony program DZ na rok szkolny 2023/2024 nie określał terminów działań związanych z realizacją doradztwa zawodowego o czym szerzej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

¹⁸ Uchwała Nr 12a/2023/2024 z dnia 31 sierpnia 2023 r. w sprawie wydania opinii Rady Pedagogicznej dotyczącej programu realizacji doradztwa zawodowego w I Liceum Ogólnokształcącym im. KEN w Końskich na rok szkolny 2023/2024.

¹⁹ Załącznik do komunikatu nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 15, poz. 84).

²⁰ Zajęcia prowadzone przez nauczyciela doradztwa zawodowego w oddziałach czwartych w wymiarze 10 godzin.

(akta kontroli str. 31-36)

W roku szkolnym 2021/2022 nie wyznaczono w Liceum osoby zobowiązanej do realizacji zadań określonych w § 5 ust. 1 pkt 1, 3-6 rozporządzenia w sprawie doradztwa zawodowego, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 52, 57, 58)

W latach szkolnych 2022/2023 i 2023/2024 nie zatrudniono w szkole doradcy zawodowego. Zgodnie z § 5 ust. 2 rozporządzenia w sprawie doradztwa zawodowego, zadania o których mowa w § 5 ust. 1 tego rozporządzenia powierzono nauczycielom posiadającym kwalifikacje do zajmowania stanowiska doradcy zawodowego²¹. W sprawie tak częstych zmian nauczycieli tego przedmiotu Dyrektor wyjaśniła: *W roku szkolnym 2022/2023 funkcję doradcy zawodowego pełniła pani A.P., która zrezygnowała z pracy w naszej szkole. W roku szkolnym 2023/2024 na stanowisko doradcy zawodowego została zatrudniona pani J.D., która po roku pracy podjęła decyzję o przerwaniu zatrudnienia w naszej szkole ze względu na zbyt dużą ilość obowiązków w szkole macierzystej.*

(akta kontroli str. 57, 218, 222)

NIK zwraca uwagę, że zmiany osób prowadzących i koordynujących doradztwo zawodowe w Szkole, zatrudnienie nauczyciela niezwiązanego z Liceum, mogły wpłynąć na niższą skuteczność doradztwa zawodowego.

Nauczyciele doradztwa zawodowego zatrudnieni byli w Szkole w ramach umów o pracę w wymiarze 1,36/18 godzin zajęć dydaktycznych w tygodniu w roku szkolnym 2022/2023 i 1,44/18 w roku szkolnym 2023/2024 (cztery klasy odpowiednio po 0,34 i 0,36)²². Nie przydzielono dodatkowych godzin na realizację zadań doradcy zawodowego. Zadania określone w § 5 ust. 1 pkt 1, 3-5 rozporządzenia w sprawie doradztwa zawodowego, w tym dotyczące diagnozowania potrzeb uczniów na działania związane z realizacją doradztwa zawodowego, opracowanie programu DZ, wspieranie nauczycieli, koordynowanie działalności informacyjno-doradczej miał realizować nauczyciel doradztwa we współpracy z nauczycielami i specjalistami (psychologiem i pedagogiem) w ramach innych zadań statutowych Szkoły (art. 42 ust. 2 pkt 2 Karty Nauczyciela).

(akta kontroli str. 52, 298-301)

Osoby zatrudnione na stanowisku nauczyciela doradcy zawodowego miały kwalifikacje zgodne z § 21 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla nauczycieli²³, do zajmowania stanowiska nauczyciela doradcy zawodowego tj.: wykształcenie wyższe magisterskie, studia podyplomowe w zakresie doradztwa zawodowego oraz posiadały przygotowanie pedagogiczne.

(akta kontroli str. 17-20, 125, 128, 159, 160, 582-592)

W latach szkolnych 2022/2023 i 2023/2024 nauczyciele doradztwa zawodowego, zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora, prowadzili: zajęcia doradztwa zawodowego w klasach czwartych oraz współpracowali z nauczycielami oraz z podmiotami zewnętrznymi w realizacji zadań z zakresu doradztwa zawodowego i zajęć z doradztwa zawodowego, a także uczestniczyli w spotkaniach z rodzicami uczniów.

(akta kontroli str. 223)

Były p.o. Dyrektora wyjaśnił, że w roku szkolnym 2022/2023 (...) *W ramach swoich obowiązków realizacją elementów doradztwa zawodowego zajmowali się również pedagog szkolny i nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących oraz wychowawcy.*

²¹ W roku szkolnym 2022/2023 – nauczyciel doradztwa zawodowego A.P.; w roku szkolnym 2023/2024 – nauczyciel doradztwa zawodowego J.D.

²² Średniorocznie odpowiednio 1,13/18 i 1,2/18

²³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1289, ze zm.; uchylone z dniem 3 października 2023 r. przez rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 14 września 2023 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. poz. 2102).

(akta kontroli str. 491)

Dyrektor wyjaśniła, że w roku szkolnym 2023/2024 (...) wyznaczyła specjalistów (pedagoga szkolnego i psychologa) realizujących m. in. następujące zadanie – wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Natomiast prowadzeniem zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu z uwzględnieniem rozpoznanych mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz współpracę z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu zlecił zatrudnionemu doradcy zawodowemu w ramach obowiązków nauczyciela doradztwa zawodowego w Szkole. Zakres obowiązków i zadań nauczycieli, w tym nauczycieli specjalistów zapisany jest w art. 6 Karty Nauczyciela oraz w Statucie Szkoły. Nie wyznaczono na piśmie osób odpowiedzialnych za koordynację lub współrealizowanie planu doradztwa zawodowego, natomiast wszyscy wychowawcy, nauczyciele i specjaliści realizowali zadania zawarte w planie doradztwa zawodowego w swojej bieżącej pracy.

(akta kontroli str. 366)

W sprawie organizacji zajęć z doradztwa zawodowego Dyrektor oświadczyła, że (...) nie było wyznaczonej odrębnej sali lekcyjnej do zajęć z doradztwa zawodowego. Zajęcia te odbywały się w salach przy wykorzystaniu rzutnika i laptopa z dostępem do Internetu, a treści programowe, sposoby i cele zajęć przebiegały/realizowane były zgodnie z założonym programem przy wykorzystaniu materiałów własnych nauczycieli oraz pomocy dydaktycznych zapewnianych przez nauczycieli doradztwa zawodowego.

(akta kontroli str. 340)

W wyniku oględzin pomieszczeń Szkoły ustalono, że Liceum posiada warunki w zakresie realizacji kształcenia, w tym zajęć z zakresu doradztwa zawodowego²⁴. Nie wyznaczono sali do realizacji zajęć doradztwa zawodowego (w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 zajęcia te prowadzono w różnych salach). Szkoła dysponowała pracowniami komputerowymi, sale lekcyjne wyposażono w rzutniki multimedialne wraz z ekranami projekcyjnymi, telewizory, tablice interaktywne. Pokój pedagoga i psychologa stanowił odrębne pomieszczenie przeznaczone do indywidualnych rozmów. W zasobach biblioteki szkolnej znajdowały się materiały drukowane i multimedialne z zakresu doradztwa zawodowego.

(akta kontroli str. 602-615)

Szkoła nie posiadała narzędzi do diagnozowania potencjału, uzdolnień oraz talentów uczniów, a kadra ucząca nie była przeszkolona w zakresie ich wykorzystania. Dyrektor wyjaśniła, że (...) Wynika to z braku możliwości finansowych szkoły (brak środków finansowych), które byłyby niezbędne do zakupu takich narzędzi i nabycia stosownych szkoleń dla kadry.

(akta kontroli str. 598)

5. W ramowych planach nauczania dla czteroletniego liceum na lata 2019/2020-2022/2023, 2020/2021-2023/2024, 2021/2022-2024/2025, 2022/2023-2025/2026 i 2023/2024-2026/2027 określono wymiar godzin zajęć z zakresu doradztwa zawodowego po 10 godzin w całym cyklu kształcenia. Sporządzony arkusz organizacyjny Liceum na rok szkolnego 2021/2022 oraz jego aneks nie uwzględniał zajęć z doradztwa zawodowego. Organizacja roku szkolnego 2022/2023 i 2023/2024 Liceum określona w sporządzonych arkuszach uwzględniała prowadzenie zajęć z doradztwa zawodowego w oddziałach czwartych Szkoły, w wymiarze po 0,34 godzin

²⁴ Sekretariat, korytarz szkolny, sale lekcyjne (w tym pracownie komputerowe), biblioteka szkolna, pokój pedagoga i pokój psychologa szkolnego.

zajęć dydaktycznych w tygodniu w roku szkolnym 2022/2023 i po 0,36 godzin zajęć dydaktycznych w tygodniu w roku szkolnym 2023/2024.

(akta kontroli str. 61-96, 107-110, 121, 122, 146-149, 151-152)

Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego uwzględnione zostały w sporządzonych tygodniowych rozkładach zajęć wszystkich klas oddziałów czwartych w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024. W roku szkolnym 2022/2023 doradztwo zawodowe prowadził nauczyciel fizyki i matematyki.

(akta kontroli str. 298, 616-630, 657)

W planach jednostkowych wydatków budżetowych Liceum zabezpieczano środki m.in. na wynagrodzenia osobowe nauczycieli²⁵ (na 2022 rok – 2621,9 tys. zł; na 2023 rok – 2799,6 tys. zł, na 2024 rok – 3096,2 tys. zł), zakup materiałów i wyposażenia²⁶ (odpowiednio: 16,3 tys. zł; 17,1 tys. zł i 18,2 tys. zł), zakup środków dydaktycznych i książek²⁷ (odpowiednio: 1 tys. zł; 1,5 tys. zł i 1,5 tys. zł).

(akta kontroli str. 37-48)

W sprawie zabezpieczania środków na realizację doradztwa zawodowego (w tym zakupy materiałów i pomocy) w planach jednostkowym wydatków budżetowych Liceum, Dyrektor wyjaśniła: *W okresie objętym kontrolą w planach jednostkowych wydatków budżetowych I Liceum Ogólnokształcącego im. KEN w Końskich zabezpieczano środki na wynagrodzenia dla nauczycieli doradztwa zawodowego (paragrafy: 4110, 4120, 4440, 4790, 4800, 4710).*

W okresie objętym kontrolą nie dokonywano zakupów materiałów i pomocy z zakresu doradztwa zawodowego przeznaczonych jedynie na realizację doradztwa zawodowego w szkole. Materiały dodatkowe niezbędne do realizacji zagadnień wynikających z podstawy programowej doradztwa zawodowego należały do zasobów własnych nauczycieli. Jednakże dokonywano zakupów pomocy naukowych (np. komputery, rzutniki multimedialne) z których korzystali również doradcy zawodowi i uczniowie podczas realizacji swoich zadań.

(akta kontroli str. 224)

W okresie objętym kontrolą Szkoła nie korzystała z funduszy unijnych i innych środków zewnętrznych na wsparcie realizacji doradztwa zawodowego. Dyrektor wyjaśniła: (...) *Doradztwo zawodowe realizowane jest przy finansowaniu tożsamym z finansowaniem nauczania każdego innego przedmiotu w szkole i wykorzystuje możliwości szkoły w zakresie organizacji zajęć. Nie było żadnych przesłanek, wniosków nauczyciela doradztwa zawodowego do realizacji projektów w szkole, gdyby się pojawiły najpewniej dyrektor wspomagałby koordynatora w działaniach projektowych.*

(akta kontroli str. 598)

6. Na poszczególne lata szkolne objęte kontrolą, w Liceum opracowano plany nadzoru pedagogicznego dyrektora Szkoły (dalej: plany nadzoru). W planach nadzoru na lata szkolne 2021/2022-2023/2024 nie uwzględniano zadań związanych z doradztwem zawodowym.

(akta kontroli str. 458-485)

Były p.o. Dyrektora i Dyrektor wyjaśnili, że w planach nadzoru nie uwzględniano zadań związanych z doradztwem zawodowym, ponieważ plan nadzoru tworzony jest w oparciu o kierunki polityki oświatowej państwa na dany rok szkolny oraz wnioski ze sprawowanego nadzoru w latach ubiegłych, z których nie wynikała potrzeba diagnozowania, obserwacji czy rozszerzania działań związanych z doradztwem zawodowym.

(akta kontroli str. 598, 645)

²⁵ Dział – 801, rozdział – 80120, paragraf – 4790.

²⁶ Dział – 801, rozdział – 80120, paragraf – 4210.

²⁷ Dział – 801, rozdział – 80120, paragraf – 4240.

W roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 w ramach nadzoru pedagogicznego przeprowadzono odpowiednio osiem i 14 obserwacji zajęć lekcyjnych, przy czym żadna z nich nie była prowadzona na zajęciach z doradztwa zawodowego.

(akta kontroli str. 515-531, 542-575)

Były p.o. Dyrektora wyjaśnił, że *W roku szkolnym 2022/2023 w ramach nadzoru pedagogicznego przeprowadziłem 8 obserwacji zajęć lekcyjnych. Nie dokonałem obserwacji zajęć z doradztwa zawodowego, gdyż zaplanowałem obserwacje lekcji i dokonałem ich w oparciu o bieżące potrzeby szkoły. Nie dostrzegałem konieczności i nie było sygnałów wskazujących na potrzebę kontroli zajęć z doradztwa zawodowego.*

(akta kontroli str. 646)

Dyrektor wyjaśniła: (...) *Dyrektor planuje obserwacje lub dokonuje obserwacji lekcji wg potrzeb. W ramach zajęć doradztwa zawodowego nie było przesłanek do zaplanowania obserwacji, natomiast uczestniczyłam osobiście kilkakrotnie w trakcie lekcji doradztwa zawodowego prowadzonych przez Panią J.D. i nie były to obserwacje, a kilkuminutowe monitorowanie, które nie wymaga tworzenia arkusza obserwacji, gdyż bada np. poprawność podawania celów lekcji lub właściwy dobór form pracy podczas zajęć.*

(akta kontroli str. 599)

Zgodnie z art. 68 ust. 1 pkt 2 Prawa oświatowego, dyrektor szkoły sprawuje nadzór pedagogiczny. W sprawozdaniu byłego p.o. Dyrektora i Dyrektora Liceum ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego odpowiednio: w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 nie wyszczególniono działań w ramach prowadzonego nadzoru pedagogicznego w obszarze doradztwa zawodowego.

Zgodnie z wyjaśnieniami p.o. Dyrektora i Dyrektora, w Szkole prowadzono nadzór pedagogiczny nad realizacją treści z zakresu doradztwa zawodowego, programu doradztwa zawodowego, weryfikowano stopień zaawansowania programu realizacji doradztwa zawodowego na bieżąco podczas kontroli zapisów dziennika elektronicznego przez wicedyrektora Szkoły, z których nie sporządzano odrębnej dokumentacji.

(akta kontroli str. 598, 599, 645, 646)

W latach szkolnych 2021/2022-2023/2024, w ramach wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli w Liceum przeprowadzono 10 szkoleń Rady Pedagogicznej (odpowiednio: trzy, cztery i trzy), które zakresem nie obejmowały tematyki doradztwa zawodowego. Kadra pedagogiczna w okresie objętym kontrolą uczestniczyła łącznie w 191 szkoleniach, odpowiednio w roku szkolnym: 2021/2022 – 65; 2022/2023 – 50; 2023/2024 – 76. Spośród ww. szkoleń jedno z nich dotyczyło doradztwa zawodowego²⁸, zrealizowane było w roku szkolnym 2022/2023 i uczestniczyła w nim jedna osoba²⁹.

(akta kontroli str. 654, 655-662)

W sprawie nierealizowania szkoleń w roku szkolnym 2023/2024 tematycznie związanych z doradztwem zawodowym Dyrektor wyjaśniła: *W roku szkolnym 2023/2024 pracownicy kadry pedagogicznej I LO im. KEN łącznie uczestniczyli w 76 szkoleniach. W Szkole nie podejmowano działania w zakresie realizacji szkoleń, które tematycznie związane były z doradztwem zawodowym, gdyż nie było zapotrzebowania na takowe, kadra pedagogiczna w roku szkolnym 2023/2024 uczestniczyła w szkoleniach tematycznie związanych ze wskazanymi kierunkami polityki oświatowej na dany rok szkolny oraz zgodnie z własnymi zainteresowaniami i potrzebami priorytetowymi szkoły. Nadmieniam, że w bieżącym roku szkolnym*

²⁸ Nazwa szkolenia: Praktyczne aspekty wdrażania nowych kwalifikacji rynkowych jako zacieśnianie współpracy edukacji formalnej z przedsiębiorcami pod kątem zmieniających się potrzeb rynku pracy.

²⁹ Nauczyciel doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2022/2023.

tj. 2024/25 zgodnie z wyznaczonymi kierunkami polityki oświatowej na ten rok, Dyrektor zaplanował szkoleniową radę pedagogiczną związaną z realizacją doradztwa zawodowego w szkole.

(akta kontroli str. 701)

W okresie objętym kontrolą w prowadzonych w Liceum dziennikach korespondencji nie odnotowywano zgłoszeń o nieprawidłowościach w zakresie doradztwa zawodowego oraz nie wpływały zastrzeżenia, uwagi, pytania, których przedmiotem byłyby zagadnienia związane z doradztwem zawodowym. W sprawie zgłoszeń o nieprawidłowościach w zakresie doradztwa zawodowego oraz zastrzeżenia, uwagi, wnioski i pytania ze strony uczniów, ich opiekunów, nauczycieli, dotyczące funkcjonowania systemu doradztwa zawodowego w Liceum, Dyrektor wyjaśniła, że takie nie wpływały do dyrekcji Szkoły.

(akta kontroli str. 599, 647)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W roku szkolnym 2021/2022 w Liceum nie zaplanowano i nie wdrożono systematycznych działań w obszarze doradztwa zawodowego, które zgodnie z art. 26a ust. 1 Prawa oświatowego powinny być realizowane od 1 września 2019 r., w tym nie opracowano programu DZ wymaganego § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie doradztwa zawodowego. Przyczyną tej nieprawidłowości było niepowierzenie przez Dyrektora żadnemu nauczycielowi/specjaliście zadań wynikających z § 5 ust. 1 pkt 1 i 3-6 rozporządzenia w sprawie doradztwa zawodowego.

(akta kontroli str. 54, 223, 295)

Były Dyrektor wyjaśnił, że nie pamięta przyczyn niedopełnienia obowiązku wynikającego z § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie doradztwa zawodowego oraz przyczyn nieopracowania i wdrożenia doradztwa zawodowego w Szkole. Były Dyrektor stwierdził także, że nie pamięta przyczyny niezatrudnienia osoby pełniącej funkcję doradcy zawodowego posiadającej kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela doradztwa zawodowego oraz czy w roku szkolnym 2021/2022 w Liceum powierzono prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego innemu nauczycielowi lub osobie.

(akta kontroli str. 296-297)

Skutkiem tej nieprawidłowości było nieobjęcie uczniów jednej z klas których dokumentacja był analizowana (ukończyli oni szkołę w roku szkolnym 2022/2023) i uczniów z dwóch innych klas (którzy ukończyli szkołę w roku szkolnym 2023/2024) systematycznymi i planowymi działaniami w zakresie doradztwa zawodowego w klasach przedmaturalnych (od pierwszej do trzeciej).

(akta kontroli str. 712-734)

2. Dyrektor jako przewodniczący Rady Pedagogicznej Szkoły nie zapewnił określenia w statucie Szkoły organizacji WSDZ. Powyższe było niezgodne z art. 98 ust. 1 pkt 16 Prawa oświatowego, stosownie do którego statut szkoły zawiera w szczególności organizację wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.

(akta kontroli str. 53, 249-294)

Były Dyrektor wyjaśnił, że (...) *Nie potrafię odpowiedzieć tzn. nie pamiętam czy i dlaczego nie dokonano zmiany Statutu Szkoły celem nowelizacji go pod względem organizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.*

(akta kontroli str. 297)

Dyrektor wyjaśniła, że *W znowelizowanym Statucie Szkoły nie zawarto odrębnego paragrafu dotyczącego organizacji WSDZ, najprawdopodobniej poprzez przeoczenie tego zagadnienia. (...) Zostały zlecone prace mające na celu doprecyzowanie i umieszczenie w Statucie stosownych zapisów dotyczących organizacji*

wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego w szkole i zostaną wykonane niezwłocznie.

(akta kontroli str. 221, 222)

W związku z aktualizacją Statutu (uchwałą Rady Pedagogicznej Szkoły z 26 września 2024 r.) poprzez zawarcie organizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, NIK odstępuje od formułowania wniosku pokontrolnego w związku ze stwierdzoną nieprawidłowością.

(akta kontroli str. 663-675)

3. Były Dyrektor nie dopełnił wymagań formalnych przyjęcia i zatwierdzenia programu DZ na rok szkolny 2022/2023, bowiem program ten nie został zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną Szkoły oraz nie został przez niego zatwierdzony, co było niezgodne z § 4 ust. 4 rozporządzenia w sprawie doradztwa zawodowego. Zgodnie z tym przepisem Dyrektor szkoły, w terminie do dnia 30 września każdego roku szkolnego, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, zatwierdza program DZ.

(akta kontroli str. 29, 30, 54)

Były Dyrektor wyjaśnił, że nie pamięta czy program DZ na rok 2022/2023 został zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną oraz czy i kiedy został zatwierdzony.

(akta kontroli str. 296, 297)

Były p.o. Dyrektora wyjaśnił, że *Obowiązki Dyrektora Szkoły pełniłem od dnia 19 listopada 2022 r. do 31 sierpnia 2023 r. w związku z powyższym nie jestem w stanie określić czy program realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2022/2023 został zaopiniowany przez radę pedagogiczną i zatwierdzony. (...)*

(akta kontroli str. 490)

Dyrektor wyjaśniła, że (...) *Z posiadanej dokumentacji (uchwały, protokoły) nie wynika, aby w/w program został zaopiniowany na posiedzeniu RP. (...)*

(akta kontroli str. 597)

4. Opracowane przez nauczycieli doradztwa zawodowego, pełniących tę funkcję w latach szkolnych 2022/2023 i 2023/2024, programy DZ na te lata szkolne nie zawierały wszystkich elementów wskazanych w § 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie doradztwa zawodowego.

- a) w Programie DZ na rok szkolny 2022/2023 nie uwzględniono udziału rodziców w tych działaniach (§ 4 ust. 2 pkt 1 lit. c) oraz realizacji doradztwa w ramach przedmiotów obowiązkowych zajęć edukacyjnych w ramach kształcenia ogólnego, zajęć z wychowawcą oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej (art. 26a ust. 2 pkt 2, 4 i 5 Prawa oświatowego), nierzetelnie opracowano harmonogram działań, gdyż oprócz terminu udziału w przygotowaniu Dnia Otwartej Szkoły nie wskazano nawet przybliżonych terminów innych działań.

(akta kontroli str. 29-36)

- b) program DZ na rok 2023/2024 wbrew obowiązkowi określonego § 4 ust. 2 pkt 1 lit. d rozporządzenia w sprawie doradztwa zawodowego nie określał terminów działań związanych z realizacją doradztwa zawodowego.

(akta kontroli str. 31-36)

Nauczyciel doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2022/2023 wyjaśniła: *W programie realizacji doradztwa zawodowego na rok szkolny 2022/2023 przez niedopatrzenie nie uwzględniłam udziału rodziców, ale nauczyciele wychowawcy zostali poinformowani o swoich obowiązkach w procesie realizacji DZ i zobowiązani zostali do realizowania ich podczas spotkań z rodzicami czy rozmów indywidualnych. Nauczyciele przedmiotów posiadali niezbędne informacje o konieczności realizacji elementów doradztwa zawodowego na zajęciach ogólnokształcących, jednak konkretne tematy nie znalazły się w programie realizacji DZ.*

(akta kontroli str. 689)

Nauczyciel doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2023/2024 wyjaśniła:
W programie doradztwa zawodowego nie uwzględniłam dokładnych terminów, ponieważ przeoczyłam ten punkt.

(akta kontroli str. 694)

OCENA CZĄSTKOWA

W Liceum w roku szkolnym 2021/2022 nie wdrożono zaplanowanych i systematycznych działań w obszarze doradztwa zawodowego, nie sporządzono WSDZ oraz programu DZ na ten rok szkolny, a dokonano tego z opóźnieniem, tj. od roku szkolnego 2022/2023. W statucie Szkoły dopiero we wrześniu 2024 r. uwzględniono organizację wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.

Opracowany na rok szkolny 2022/2023 program DZ nie został zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną Szkoły, nie został zatwierdzony przez byłego Dyrektora oraz sporządzono go nie w pełni prawidłowo i rzetelnie, gdyż nie uwzględniał udziału rodziców w działaniach związanych z doradztwem zawodowym (co było wymagane § 4 ust. 2 pkt 1 lit. c rozporządzenia w sprawie doradztwa zawodowego), realizacji doradztwa w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych kształcenia ogólnego, zajęć z wychowawcą oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej (wynikających z art. 26a ust. 2 pkt 2, 4 i 5 Prawa oświatowego). W programie DZ na rok szkolny 2023/2024 nie określono terminów działań (wymaganych § 4 ust. 2 pkt 1 lit. d ww. rozporządzenia). Na skutek tych nieprawidłowości proces doradztwa zawodowego nie był prowadzony w Liceum planowo i systematycznie oraz w sposób kompleksowy. Osoby zatrudnione w Szkole na stanowisku nauczyciela doradztwa zawodowego posiadały niezbędne kwalifikacje do pełnienia tej funkcji, a w Szkole zapewniono warunki techniczne do realizacji doradztwa zawodowego i zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia.

OBSZAR

2. Realizacja doradztwa zawodowego w szkole i jego efekty

Opis stanu faktycznego

1. W celu zbadania realizacji programu DZ szczegółową analizą objęto dokumentację trzech oddziałów, które ukończyły Szkołę w roku szkolnym 2022/2023 (oddział 4a) i 2023/2024 (oddziały 4b i 4c). Do oddziałów wybranych do próby uczęszczali uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi³⁰.

(akta kontroli str. 50, 51)

Uczniowie klasy 4a zostali objęci doradztwem zawodowym w roku szkolnym 2022/2023 (w klasie czwartej), a uczniowie klas 4b i 4c – w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (w klasie trzeciej i czwartej). W poprzednich latach szkolnych (gdy uczniowie byli w klasie pierwszej, drugiej i trzeciej) w Szkole nie prowadzono systematycznych i planowych działań w zakresie doradztwa zawodowego.

W ramach zajęć z doradztwa zawodowego zrealizowane zostały w klasie czwartej wszystkie treści programowe określone w załączniku nr 5 do rozporządzenia w sprawie doradztwa zawodowego.

(akta kontroli str. 227-232, 712-734)

W programie DZ na rok szkolny 2022/2023 nie przewidziano realizacji doradztwa zawodowego na zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu prowadzonych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęciach z wychowawcą, a w programie DZ na rok szkolny 2023/2024 nie określono harmonogramu realizacji ww. treści.

³⁰ Uczniowie z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, z opinią psychologiczno-pedagogiczną o specyficznych trudnościach w nauce, korzystający z indywidualnej ścieżki kształcenia, objęci nauczaniem indywidualnym, realizujący zajęcia rewalidacyjne, z kłopotami zdrowotnymi.

Jak wynika z analizy dzienników lekcyjnych i sprawozdań z realizacji programu DZ za lata szkolne 2022/2023 i 2023/2024 wybrane treści programowe doradztwa zawodowego były realizowane na tych zajęciach³¹. Nauczyciele przedstawili przykładową tematykę zajęć, w których można było odnaleźć związek z problematyką doradztwa zawodowego.

Były to tematy odpowiadające wprost treściom określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia w sprawie doradztwa zawodowego (dalej: załącznik) np. przedsiębiorczość – przykładowy temat: moje mocne i słabe strony analiza SWOT (odpowiadający zagadnieniu treściom określonym w pkt 1.5 załącznika); godzina do dyspozycji wychowawcy – temat: nauka, studiowanie i doświadczenie życiowe (odpowiadający zagadnieniu treściom określonym w pkt 3.1 załącznika); wiedza o społeczeństwie – temat: uczenie się przez całe życie, szkolnictwo wyższe w Polsce (odpowiadający jw.).

Wskazano także zagadnienia, które tylko luźno były związane z ww. treściami np. matematyka – temat: Procenty³²; biologia – temat: Choroby układu krążenia³³; język polski – Ignacy Rzecki ostatni romantyk³⁴; język angielski – słownictwo związane z zawodami³⁵.

Wicedyrektor Szkoły realizację wszystkich treści programowych w ramach nauczania oddziałów wybranych do próby oceniła jako wysoką.

(akta kontroli str. 712-734)

NIK stwierdza, że wymóg określony w art. 26a ust. 2 pkt 2 i 5, tj. dotyczący prowadzenia doradztwa zawodowego na zajęciach z obowiązkowych przedmiotów ogólnokształcących i lekcjach z wychowawcą nie był realizowany w Szkole planowo. Nauczyciele ww. przedmiotów i wychowawcy prowadzili zajęcia zgodnie z podstawami programowymi z poszczególnych przedmiotów. Treści z doradztwa zawodowego były wyszukiwane w tej tematyce na potrzeby sporządzania sprawozdań.

Zajęcia z doradztwa zawodowego były planowane na ostatnich godzinach lekcyjnych. Średnia frekwencja uczniów na zajęciach z doradztwa zawodowego była raczej niska i wynosiła od 58% do 72%³⁶.

(akta kontroli str. 640-642)

Dyrektor wyjaśniła: *Przyczyną nieobecności ucznia na zajęciach z doradztwa zawodowego, tak samo jak z każdego innego przedmiotu jest nieobecność ucznia w szkole, która najczęściej spowodowana jest chorobą lub sprawami rodzinnymi (...).*

(akta kontroli str. 710)

³¹ Na matematyce, biologii, chemii, geografii, wiedzy o społeczeństwie, języku polskim, języku angielskim, języku niemieckim, podstawach przedsiębiorczości, wychowaniu fizycznym, informatyce.

³² Pozwoliło to na realizację następujących celów doradztwa zawodowego: porównywanie form zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą oraz analiza podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika (treści określonym w pkt 2.3 załącznika), charakteryzowanie przebiegu procesu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej (treści określonym w pkt 2.8 załącznika).

³³ Pozwoliło to na realizację następujących celów doradztwa zawodowego: określanie wpływu stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych (treści określonym w pkt 1.3 załącznika); rozpoznawanie swoich możliwości i ograniczeń w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnianie ich w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej (treści określonym w pkt 1.4 załącznika); analiza własnych zasobów (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej (treści określonym w pkt 1.5 załącznika);

³⁴ Realizacja celu: określanie wpływu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych (treści określonym w pkt 1.3 załącznika).

³⁵ Realizacja celu, m.in.: sporządzanie bilansu własnych zasobów na podstawie autoanalizy (portfolio) (treści określonym w pkt 1.1 załącznika), określanie obszarów do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego (treści określonym w pkt 1.2 załącznika).

³⁶ Klasa 4a – od 14 do 24 obecnych na 32 uczniów (frekwencja 60%); oddział 4b – od 16 do 30 obecnych na 39 uczniów (58%); oddział 4c – od 17 do 25 obecnych na 29 uczniów (72%).

2. Uczniowi oddziału 4a objętego nauczaniem indywidualnym w roku szkolnym 2022/2023 nie zaplanowano godzin na zajęcia z doradztwa zawodowego. Pedagog szkolny zrealizował treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego w ramach zajęć indywidualnych, w trakcie trzech rozmów, podczas których poruszono zagadnienia obejmujące: poznawanie własnych zasobów oraz planowanie rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych. W ocenie pedagoga szkolnego efekty realizacji były wysokie. Pedagog szkolny oświadczyła, że (...) *Wysoka ocena efektów realizacji poszczególnych treści zawartych w tabeli wynika z indywidualnej pracy z uczniem, jego wysokiej motywacji do rozwoju, świadomości mocnych i słabych stron oraz poziomu wiedzy jaką zdobył podczas indywidualnych rozmów.*

(akta kontroli str. 735-740, 743, 768)

Z uczniem, który był objęty kształceniem specjalnym treści programowe z zakresu doradztwa zrealizowano podczas sześciu zajęć rewalidacyjnych. Pedagog szkolny oceniła wysoko realizację treści programowych ze względu na indywidualną pracę z uczniem oraz poziom umiejętności i wiedzy uzyskanej przez ucznia.

(akta kontroli str. 741, 742)

Psycholog szkolny w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej realizowała treści programowe z uczniami oddziałów 4b i 4c w roku szkolnym 2023/2024³⁷ (w formie zajęć grupowych oraz rozmów indywidualnych).

(akta kontroli str. 744-747)

Rozmowa indywidualna przeprowadzona została z jednym uczniem oddziału 4c, z jego inicjatywy i dotyczyła wyboru ścieżki edukacyjnej, tj. kierunku studiów. W trakcie rozmowy psycholog szkolny realizował wybrane treści programowe obejmujące:

- poznawanie własnych zasobów, tj. określanie wpływu stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych; rozpoznawanie swoich możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnianie ich w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej; analiza własnych zasobów (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej; określanie własnego systemu wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową;
- planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, tj. ustalanie swoich celów, zadań i działań w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej; sporządzanie indywidualnego planu działania – planowanie różnych wariantów ścieżki edukacyjno-zawodowej na podstawie bilansu własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji.

(akta kontroli str. 746)

W ocenie psychologa szkolnego efekty realizacji poszczególnych treści były średnie lub wysokie. Psycholog oświadczyła, że wysoka ocena efektów realizacji treści programowych była wynikiem wysokiej dojrzałości emocjonalnej oraz świadomości swoich mocnych i słabych stron, predyspozycji i ograniczeń zdrowotnych ucznia, a także uczestnictwa w zajęciach z doradztwa zawodowego.

(akta kontroli str. 711, 746, 747)

Zajęcia grupowe zrealizowane zostały z uczniami (grupa chłopców) oddziałów 4b i 4c (odpowiednio: 12 i ośmiu uczniów) w ramach jednorazowego zastępstwa. Podczas zajęć realizowano wybrane treści programowe, a efekty realizacji ocenione zostały jako średnie (określanie wpływu stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych; rozpoznawanie swoich możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnianie ich w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;

³⁷ W roku szkolnym 2022/2023 w Szkole nie zatrudniano psychologa.

analiza własnych zasobów (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej) i niskie (ustalanie swoich celów, zadań i działań w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej).

(akta kontroli str. 744-747)

Psycholog oświadczyła, że (...) Średnia ocena efektów realizacji (...) dokonana została w oparciu o obserwację zaangażowania uczniów podczas wypowiedzi oraz ich świadomość na temat posiadanych zasobów, predyspozycji i ograniczeń. Niska ocena efektów realizacji treści związanych z planowaniem własnego rozwoju i niezdecydowanie uczniów co do wyboru dalszej ścieżki kształcenia, które zostały przez nich wyrażone w sposób werbalny podczas wypowiedzi. Uczniowie uzależniali bowiem konkretne plany na przyszłość od wyników, jakie osiągną z egzaminów maturalnych, w związku z czym, konkretne ustalenie celów, zadań i działań w kontekście planowania ścieżki edukacyjnej podczas październikowego spotkania nie było w pełni możliwe. (...)

(akta kontroli str. 711)

3. Zajęcia z doradztwa zawodowego uwzględniono w planie lekcji oddziału 4a na rok szkolny 2022/2023 oraz oddziału 4b i 4c na rok szkolny 2023/2024, oraz realizowano je zgodnie z tymi planami. Tematyka tych zajęć była odnotowywana w dziennikach elektronicznych, gdzie wskazywano m.in. datę realizacji, nr lekcji, temat zajęć edukacyjnych, liczbę obecności i nieobecności uczniów.

(akta kontroli str. 622, 623, 625, 627-629, 632, 637, 638)

W sprawie realizacji treści programowych w formie indywidualnych spotkań z uczniami Dyrektor wyjaśniła: Szkoła nie ma możliwości prowadzenia indywidualnych zajęć dla uczniów poza zajęciami indywidualnymi odbywającymi się na podstawie opinii Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej o indywidualnym nauczaniu ucznia. Zwyczajnie nie ma środków na zagwarantowanie nauczycielom wynagrodzenia na prowadzenie takich zajęć. Jedyna możliwość, i ta z pewnością była realizowana to indywidualne rozmowy nauczyciela z uczniami w ramach zajęć grupowych lub spotkań ze specjalistami np. psycholog, pedagog.

(akta kontroli str. 709)

W sprawie osiągnięcia zaplanowanych efektów doradztwa zawodowego Dyrektor nie udzieliła odpowiedzi.

(akta kontroli str. 704, 705, 709)

4. W roku szkolnym 2023/2024 Szkoła nawiązywała współpracę z podmiotami zewnętrznymi w ramach realizacji programu DZ na ten rok.

Liceum w roku szkolnym 2023/2024 w związku z porozumieniem o współpracy zawartym z Politechniką Świętokrzyską i Uniwersytetem Jana Kochanowskiego w Kielcach uczestniczyło w projekcie „Dziś uczeń – jutro student” w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. W toku projektu uczniowie oddziału 4b i 4c uczestniczyli w:

- wizycie studyjnej w zakładzie MESKO S.A. w Skarżysku-Kamiennej (sześciu uczniów oddziału 4b i 17 uczniów oddziału 4c);
- wyjeździe plenerowym dla uczniów ukierunkowanych na podjęcie kształcenia na kierunku architektura i wzornictwo (jeden uczeń oddziału 4b);
- podnoszeniu kompetencji w zakresie komunikacji międzynarodowej – język angielski (ośmiu uczniów oddziału 4b i 11 uczniów oddziału 4c);
- wyjazdowym szkoleniu edukacyjnym do Centrum Nauki Kopernik: zajęcia laboratoryjne (dziewięciu uczniów oddziału 4b i 12 uczniów oddziału 4c).

(akta kontroli str. 327-334, 748-752, 769-789)

Uczniowie oddziałów 4b i 4c w roku szkolnym 2023/2024 w ramach realizacji doradztwa zawodowego w Liceum uczestniczyli również w:

- zorganizowanych przez Starostwo Powiatowe w Końskich Świętokrzyskich Targach Edukacji – prezentacja uczelni wyższych regionu (38 uczniów oddziału 4b i 22 uczniów oddziału 4c);
- warsztatach realizowanych przez ratownika medycznego, dotyczących zasad udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej – zapoznanie się ze specyfiką zawodów medycznych;
- spotkaniu z przedstawicielami Narodowego Funduszu Zdrowia w Kielcach;
- warsztatach on-line z nauczycielami w ramach projektu „Native Speaker w każdej szkole”;
- prelekcji „Bezpieczeństwo w sieci – prawa konsumenckie”;
- spotkaniu z pracownikami i studentami Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Radomskiego;
- XIII edycji ogólnopolskiej akcji „Noc biologów” realizowanej na Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach (siedmiu uczniów oddziału 4c);
- wykładach-warsztatach w ramach Dni Otwartych Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach (czterech uczniów oddziału 4b);
- olimpiadach realizowanych przez Akademię Górniczo-Hutniczą w Krakowie oraz Uniwersytet Warszawski.

(akta kontroli str. 748-752)

W roku szkolnym 2022/2023 do Liceum wpłynęło pismo³⁸ z PUP w Końskich w sprawie organizacji spotkań młodzieży szkolnej oddziałów czwartych z doradcami zawodowymi. Uczniowie Liceum jednak nie skorzystali z okazji uczestniczenia w takim spotkaniu. Zastępca dyrektora oświadczyła, że nie zna przyczyn braku podjęcia działań przez Szkołę w tym zakresie.

(akta kontroli str. 703)

W roku szkolnym 2023/2024 Szkoła nie realizowała działań w ramach doradztwa zawodowego we współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną oraz PUP w Końskich i w związku z tym nie uczestniczyli w nich uczniowie z oddziałów, których dokumentację objęto szczegółowym badaniem (kl. 4b i 4c), pomimo że w programie DZ na rok 2023/2024 określono taką współpracę, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 748-752)

5. Uczniowie oddziałów klasowych, których dokumentację poddano analizie, w latach szkolnych objętych kontrolą, uczestniczyli w realizowanych w Liceum wydarzeniach oraz innych działaniach pozwalających na poszerzanie wiedzy, rozwijanie zainteresowań oraz umiejętności, w których Szkoła brała udział.

W ramach organizowanych przez Szkołę innych działań poszerzających wiedzę, rozwijanie zainteresowań, uczniowie ww. trzech oddziałów uczestniczyli m.in. w: wizycie w Sejmie; warsztatach językowych realizowanych przez Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach; projekcie „Matematyka bez poprawki”; podczas rozprawy sadowej w Sądzie Rejonowym w Końskich; dniu otwartym Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach; prelekcji na temat służby wojskowej przeprowadzonej przez przedstawicieli Wojska Polskiego; Dniu Kultury Europejskiej; w warsztatach biologiczno-chemicznych zorganizowanych w Instytucie Chemii i Instytucie Biologii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach (oddział 4c w roku szkolnym 2022/2023).

Część uczniów oddziałów klasowych 4a, 4b i 4c brało udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, konkursach tematycznych oraz zawodach sportowych. Uczniowie oddziału 4a w latach objętych kontrolą uczestniczyli m.in. w: XVII Olimpiadzie Przedsiębiorczości (etap szkolny); IV Ogólnopolskim Konkursie Geologicznym OKAWANGO zorganizowanym przez Wydział Geologii Uniwersytetu

³⁸ Pismo znak: PUP.CAZ.430.15.2022 z dnia 28 września 2022 r..

Warszawskiego; powiatowych zawodach w piłkę siatkową i piłkę nożną; Turnieju Wiedzy Pożarniczej Szkół Ponadpodstawowych Powiatu Koneckiego; konkursie na plakat w wersji cyfrowej promujący mediacje, organizowanym przez Ministerstwo Sprawiedliwości; konkursie realizowanym przez Komendę Wojewódzką Policji w Kielcach na prezentację multimedialną pod tytułem „Handel ludźmi jak nie dać się sprzedać”; XVII Konkursie pieśni i poezji patriotycznej; Olimpiadzie Wiedzy o Prawie; Olimpiadzie Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym; VI Powiatowym Konkursie Języka Niemieckiego; Powiatowym Przeglądzie Piosenki Anglojęzycznej; Olimpiadzie o Diamentowy Indeks AGH z matematyki; X Powiatowym Konkursie Piosenki Niemieckojęzycznej; konkursie Piosenki Niemieckojęzycznej dla uczniów szkół województwa świętokrzyskiego zorganizowanym przez Instytut Literaturoznawstwa i Językoznawstwa oraz Katedrę Muzyki Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

(akta kontroli str. 753-759)

Uczniowie oddziału 4b w latach objętych kontrolą uczestniczyli m.in. w: V i VI Powiatowym Konkursie Języka Niemieckiego; dyktandzie językowym w ramach Dnia Języka Angielskiego; powiatowych zawodach w piłkę siatkową, piłkę nożną i piłkę koszykową; finale Wojewódzkich Świętokrzyskich Igrzysk Młodzieży w piłkę ręczną; wojewódzkim turnieju w piłkę siatkową i piłkę ręczną dziewcząt; XVII Ogólnopolskiej Olimpiadzie o Diamentowy Indeks AGH z geografii; finale Ogólnopolskiego Konkursu Geologicznego OKAWANGO organizowanego przez Uniwersytet Warszawski.

(akta kontroli str. 755, 756)

Uczniowie oddziału 4c w latach objętych kontrolą uczestniczyli m.in. w: V, VI i VII Powiatowym Konkursie Języka Niemieckiego; powiatowym konkursie literackim o bł. Ks. Kazimierzu Sykulskim pn. „Niezlomny Patron”; ogólnopolskim konkursie z chemii „Galileo”; ćwierćfinale Matematycznej Ligi Mistrzów; powiatowych zawodach w piłkę siatkową i piłkę nożną; wojewódzkim turnieju w piłkę siatkową dziewcząt; XVIII edycji Diecezjalnego Konkursu Pieśni i Poezji Patriotycznej „Kocham moją ojczyznę”; XII Ogólnopolskim Konkursie Historyczno-Literackim – etap szkolny „Polskie więźniarki w Ravensbrück” pod patronatem dr Wandy Półtawskiej; Olimpiadzie Wiedzy o Żywieniu; Powiatowy Przegląd Piosenki Anglojęzycznej. Uczniowie tego oddziału organizowali oprawy muzyczne, prowadzili akademie, uczestniczyli w występach artystycznych.

(akta kontroli str. 757-759)

6. W sprawozdaniu z realizacji wewnątrzszkolnego programu doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2022/2023 wskazano, że doradztwo zawodowe było realizowane: w klasach IV na obowiązkowych zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego w wymiarze po 10 godzin w oddziale; na obowiązkowych zajęciach w klasach I – IV z zakresu kształcenia ogólnego; w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej; podczas rozmów indywidualnych z doradcą zawodowym, nauczycielami i pedagogiem; na warsztatach organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Końskich, co było spójne z tematami i działaniami określonymi w programie DZ na rok 2022/2023.

(akta kontroli str. 227)

Wnioski i rekomendacje nauczyciela doradztwa zawodowego z realizacji wewnątrzszkolnego programu doradztwa zawodowego w Liceum w roku szkolnym 2022/2023 obejmowały: kontynuację podjętych działań i realizację WSDZ; zwiększenie współpracy z PUP w Końskich; zachęcanie uczniów do rozmów indywidualnych z doradcą; zwiększenie uczniom większej ilości warsztatów; motywowanie i zachęcanie uczniów do większej frekwencji na zajęciach.

(akta kontroli str. 228)

W programie DZ na rok 2023/2024 uwzględniono wnioski i rekomendacje wskazane w sprawozdaniu z realizacji wewnątrzszkolnego programu doradztwa zawodowego

w roku szkolnym 2022/2023 poprzez: realizację treści programowych określonych w rozporządzeniu w sprawie doradztwa zawodowego; prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego; realizację tematyki doradztwa zawodowego na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych oraz zajęciach z wychowawcą; prowadzenie indywidualnych porad i konsultacji realizowanych przez doradcę zawodowego, psychologa i pedagoga szkolnego, wychowawców, nauczycieli; wskazano cel główny, który był tożsamy z celem głównym realizacji doradztwa zawodowego w Liceum określonym w WSDZ. W programie DZ na rok 2023/2024 wskazano prowadzenie współpracy w realizacji programu doradztwa zawodowego z przedstawicielami instytucji zajmujących się doradztwem zawodowym w tym: poradnie psychologiczno-pedagogiczne; PUP w Końskich; przedstawiciele pracodawców; instytucji edukacyjnych. W programie DZ na rok 2023/2024 wskazano, że realizacja WSDZ powinna opierać się na monitorowaniu, ewaluacji i kontroli podjętych działań, a kontrola powinna być dokonywana w celu usprawnienia i ulepszenia realizowanych zadań lub wytyczenia nowych form pracy.

(akta kontroli str. 31-36)

Dyrektor wyjaśniła: *W latach objętych kontrolą dokonywano monitorowania i kontroli realizacji doradztwa zawodowego poprzez sprawdzanie przez wicedyrektora realizacji treści na zajęciach z doradztwa zawodowego, jednakże nie tworzone dokumentów potwierdzających takowe kontrole, gdyż odbywają się one bezpośrednio przy wykorzystaniu dziennika elektronicznego Librus. Wszystkie działania wychowawców oraz nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących wpisujące się w obszar doradztwa, również podlega stałej kontroli przy wykorzystaniu takich samych narzędzi.*

(akta kontroli str. 708)

7. Na podstawie informacji dotyczących dalszej drogi kształcenia 19 uczniów Liceum, którzy ukończyli Szkołę w roku szkolnym 2023/2024, ustalono że wszyscy podjęli dalszą edukację w szkołach wyższych. Wszyscy ww. uczniowie uczestniczyli w zajęciach z doradztwa zawodowego, w tym: jeden uczeń w 10 zajęciach; po dwóch uczniów w czterech, pięciu i ośmiu zajęciach; trzech uczniów w sześciu zajęciach; czterech uczniów w siedmiu zajęciach; pięciu uczniów w dziewięciu zajęciach. Żaden z nich nie korzystał z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w zakresie doradztwa zawodowego.

(akta kontroli str. 369, 760-767)

Szkoła nie dysponowała danymi dotyczącymi przeprowadzenia w odniesieniu do tych uczniów testów predyspozycji zawodowych oraz danymi dotyczącymi wykorzystania innych narzędzi diagnostycznych w zakresie predyspozycji zawodowych. Dyrektor wyjaśniła: *Testy predyspozycji zawodowych oraz diagnozy w zakresie predyspozycji zawodowych przeprowadza doradca zawodowy. (...) Doradca zawodowy, pedagog czy wychowawca nie mają obowiązku przechowywania w dokumentacji własnej analiz, diagnoz czy ankiet po zakończeniu roku szkolnego lub ukończeniu szkoły przez ucznia.*

(akta kontroli str. 760-767, 701, 702)

W trakcie kontroli, kontroler NIK skierował pismo³⁹ do PUP w Końskich celem uzyskania informacji dotyczących lokalnego rynku pracy na koniec 2023 r. i pierwsze półrocze 2024 r., w odniesieniu do zawodów: deficytowych⁴⁰, w równowadze⁴¹

³⁹ Pismo w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f oraz art. 40 ust. 7 ustawy o NIK.

⁴⁰ Zawody deficytowe – zawody, w których liczba dostępnych ofert pracy jest większa od średniego stanu bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym, odsetek długotrwale bezrobotnych w tych zawodach jest nieznacznym, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

⁴¹ Zawody w równowadze – zawody, w których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznacznym, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

i nadwyżkowych⁴². Ocena wyboru dalszej drogi kształcenia uczniów z potrzebami lokalnego rynku pracy⁴³ wykazała, że 10 z 19 podjęło dalsze kształcenie w kierunku zawodów deficytowych, a pozostałych dziewięciu w kierunku zawodów będących w równowadze.

(akta kontroli str. 49, 240-243, 760-767)

Wszyscy ww. uczniowie w okresie objętym kontrolą brali udział w organizowanych przez Szkołę wycieczkach i zajęciach zawodoznawczych obejmujących m.in.: uczestnictwo w giełdzie szkół wyższych, spotkania z funkcjonariuszami Policji oraz przedstawicielami Narodowego Funduszu Zdrowia, uczestnictwo w zajęciach laboratoryjnych w Centrum Nauki Kopernik, uczestnictwo w wykładach i warsztatach na Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach, uczestnictwo podczas rozprawy sądowej.

Ośmiu z 19 uczniów uczestniczyło w konkursach i olimpiadach. Siedmiu z ośmiu uczniów uczestniczyło w konkursach i olimpiadach, których tematyka była spójna z późniejszymi wyborami ich kształcenia.

(akta kontroli str. 760-762, 764-767)

Pięciu spośród 19 uczniów realizowało w Liceum nauczanie w oddziale o profilu kształcenia biologiczno-chemicznym. Wszyscy podjęli nauczanie na kierunkach z zakresu i kręgu nauk medycznych (pielęgniarstwo i nauka na wydziale lekarskim – po dwóch uczniów, dietetyka – jeden uczeń).

Ośmiu z 19 ww. uczniów realizowało nauczanie w oddziale o profilu kształcenia z rozszerzeniem przedmiotów: biologia, język polski, język angielski. Dwoje podjęło nauczanie na kierunku pielęgniarstwo, a pozostałych sześciu odpowiednio na kierunkach: biotechnologia, bezpieczeństwo wewnętrzne, inżynieria bezpieczeństwa, dietetyka, filologia angielska, fizjoterapia.

Sześciu uczniów realizowało zajęcia na poziomie rozszerzonym z języka polskiego, historii i wiedza o społeczeństwie lub z matematyki, fizyki i informatyki⁴⁴. Dwoch uczniów podjęło nauczanie na kierunku prawniczym, a czworo – na kierunkach odpowiednio: kryminologia stosowana, fizjoterapia, kulturoznawstwo, dziennikarstwo. Wybór dalszej drogi kształcenia większości uczniów, których dokumentacja była analizowana (17 z 19) wynikał z ich zainteresowań i predyspozycji, dwóch uczniów zdecydowało się na zmianę dalszego profilu kształcenia⁴⁵.

(akta kontroli str. 760-767)

8. Z przeprowadzonej wśród uczniów klas pierwszych Liceum ankiety⁴⁶ dotyczącej doradztwa zawodowego realizowanego w szkole podstawowej wynika co następuje: (1) 93% ankietowanych jednoznacznie wskazało, że w szkole podstawowej były realizowane w klasie VII i VIII zajęcia z doradztwa zawodowego; (2) osoby prowadzące zajęcia z doradztwa zawodowego umiały wytłumaczyć poruszane na tych zajęciach zagadnienia oraz miały dużą wiedzę o rynku pracy (70% odpowiedzi pozytywnych); (3) 66% uczniów stwierdziło, że zajęcia z doradztwa zawodowego odpowiadały lub raczej odpowiadały ich oczekiwaniom jednakże tylko dla 54%

⁴² Zawody nadwyżkowe – na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwale bezrobocie jest relatywnie wysokie, wyższe od mediany, a napływ bezrobotnych przewyższa odpływ w danym okresie sprawozdawczym..

⁴³ W odniesieniu do 16 uczniów porównanie dokonano w oparciu o dane pozyskane z PUP w Końskich; w odniesieniu do dwóch porównanie dokonano na podstawie analizy ofert internetowych oraz uwzględniono Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 13 listopada 2021 r. (Dz. U. z dnia 10 grudnia 2021 r. poz. 2285) zmieniające rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 227, ze zm.) w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania; w przypadku jednego ocena dokonana w odniesieniu do zawodu pokrewnego „socjolog”.

⁴⁴ Oddział w którym realizowano dwa profile rozszerzenia przedmiotów.

⁴⁵ Uczniowie którzy podjęli dalszą ścieżkę kształcenia na kierunkach fizjoterapia i kulturoznawstwo realizowali nauczanie w Liceum w oddziale o profilu kształcenia z rozszerzeniem przedmiotów: matematyka, fizyka i informatyka.

⁴⁶ Odpowiedzi udzielane na pytania ankietowe: NIE, Raczej NIE, Raczej TAK, TAK i NIE WIEM.

uczniów były one interesujące; (4) 49% biorących udział w badaniu uczniów jednoznacznie wskazało, że zajęcia z doradztwa zawodowego nie pomogły w wyborze (przyszłego) zawodu; 43% uczniom nie pomogły w wyborze kolejnej szkoły, a pomogły jedynie 23%. Tylko 17% uczniom biorącym udział w ankiecie zajęcia z doradztwa zawodowego pomogły w odkryciu własnych mocnych i słabych stron; 62% uczniów wskazało że zajęcia pomogły im w nabyciu wiedzy o kwalifikacjach, jakie trzeba zdobyć by wykonywać określone zawody, a 64% pomogły lub raczej pomogły w nabyciu wiedzy o możliwych ścieżkach kariery w różnych branżach. W sprawie czy w szkole powinno być więcej zajęć z doradztwa zawodowego ok. 70% uczniów wyraziło opinię negatywną.

(akta kontroli str. 486-487)

W sprawie przydatności doradztwa zawodowego w Szkole, szansach i zagrożeniach obecnego jego kształtu Dyrektor wskazała, że w celu właściwej realizacji doradztwa zawodowego w szkole powinien być zatrudniony doradca zawodowy nie mniej niż w połowie wymiaru etatu.

Zdaniem nauczyciela doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2022/2023 (...) *Lekcje z doradztwa są z jednej strony obowiązkowe dla uczniów, ale jednocześnie uczniowie nie ponoszą żadnych konsekwencji za ich opuszczanie. Lekcji jest mało, więc nauczyciel doradztwa zatrudniony jest na część etatu, a obowiązków z zakresu doradztwa w szkole jest bardzo wiele, nie ma wiele czasu na dodatkowe działania, np. konsultacje indywidualne z uczniami, ciekawe wycieczki (szczególnie, jeśli łączy się etat w kilku szkołach) czy regularne prowadzenie działalności informacyjnej na stronie lub w mediach społecznościowych szkoły.*

Zdaniem nauczyciela doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2023/2024 (...) *zajęcia z doradztwa zawodowego, które odbywają się w klasach 7 i 8 szkoły podstawowej oraz w liceum (dotychczas mam doświadczenie tylko w tym zakresie) są jak najbardziej potrzebne. (...). Z mojego doświadczenia wynika, że uczniowie bardziej potrzebują indywidualnych konsultacji z doradcą zawodowym, niż zajęć grupowych. Sposób realizacji tych zajęć jest na pewno kłopotliwy dla placówek, w których nie ma nauczyciela z odpowiednim wykształceniem. Nauczyciel zatrudniony tylko do realizacji godzin z doradztwa zawodowego, (a takie umowy najczęściej mają nauczyciele doradztwa zawodowego) nie są w stanie w pełni sprostać potrzebom jakie wynikają z doradztwa zawodowego w szkole. Większość rodziców jest bardzo zaangażowana w edukację swojego dziecka, a co za tym idzie również w doradztwo zawodowe.*

Zdaniem nauczyciela prowadzącego zajęcia doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2024/2025 (...) *przedmiot doradztwa zawodowego w szkole średniej jest bardzo potrzebny i przydatny. Pozwala poznać swoje preferencje, potencjał, wymagania co do potencjalnego pracodawcy oraz własną wartość. W ramach doradztwa zawodowego możliwa jest także pomoc w stworzeniu CV czy listu motywacyjnego, próbna rozmowa kwalifikacyjna, a także trenowanie umiejętności cenionych przez pracodawców, tak aby móc świadomie podejmować najlepsze decyzje dotyczące kształcenia i dalszej drogi zawodowej. Uczniowie, którzy jeszcze nie są zdecydowani, jaką drogę wybrać po skończeniu szkoły mają możliwość poznania konkretnych propozycji dalszego rozwoju, dalszej ścieżki edukacyjnej czy zawodowej. (...) Uważam, że wiedza i umiejętności, jakie zdobywają uczniowie w szkole, będą potem przydatne w dalszym rozwoju edukacyjnym, społecznym i zawodowym. Dlatego uważam, że doradztwo zawodowe w szkole jest bardzo istotnym elementem kształcenia i wychowywania młodych osób, po to aby świadomie i odpowiedzialnie wchodzili w dorosłe życie.*

(akta kontroli str. 362, 368, 690, 695, 696)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na tym, że w roku szkolnym 2023/2024 Szkoła nie realizowała działań obejmujących doradztwo zawodowe we współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną oraz Powiatowym Urzędem Pracy w Końskich, w których powinni uczestniczyć uczniowie klas, których dokumentacja była badana (klasa 4b i 4c) pomimo, że w programie DZ zaplanowano taką współpracę.

(akta kontroli str. 748-752)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że (...) *nie podejmowano współpracy z podmiotami zewnętrznymi ponieważ albo nie było oferty od tychże podmiotów, albo były one mało atrakcyjne dla uczniów.*

(akta kontroli str. 708)

Wyjaśnienia te nie mogą być uwzględnione, gdyż PUP w Końskich skierował do szkoły pismo z propozycją współpracy. Dodatkowo poradnie psychologiczno-pedagogiczne zostały wskazane w § 8 ust.1 rozporządzenia w sprawie doradztwa, jako uprawnione do wspierania doradztwa zawodowego realizowanego w szkole.

OCENA CZĄSTKOWA

W Liceum realizacja treści programowych ujęta została w programach DZ na lata szkolne 2022/2023 i 2023/2024, a treści te zrealizowane zostały na zajęciach z doradztwa zawodowego, na lekcjach przedmiotów ogólnokształcących i zajęciach z wychowawcami. W Szkole uczniom ze specjalnymi potrzebami udzielano rzetelnego wsparcia w obszarze planowania dalszej drogi edukacji i kształcenia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Zajęcia z doradztwa zawodowego odbywały się w sposób zaplanowany i systematyczny. Szkoła nawiązywała współpracę z podmiotami zewnętrznymi, jednak analiza dokumentacji klas wybranych do próby wskazuje, że w roku szkolnym 2023/2024 nie współpracowano z poradnią psychologiczno-pedagogiczną oraz PUP w Końskich, mimo iż taką współpracę określono w programie DZ na rok szkolny 2023/2024.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

- 1) Rzetelne sporządzanie programów DZ, z uwzględnieniem elementów wymaganych § 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie doradztwa zawodowego.
- 2) Podjęcie działań w celu realizacji doradztwa zawodowego we współpracy z instytucjami wskazanymi w § 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie doradztwa zawodowego, a w szczególności z PUP w Końskich i poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

Uwagi

NIK nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

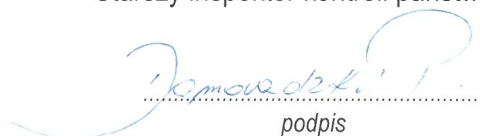
Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, 19 grudnia 2024 r.

Kontroler
Przemysław Domoradzki
Starszy inspektor kontroli państwowej

podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach
Dyrektor
Grzegorz Walendzik

podpis
Grzegorz Walendzik